

APRIL
2020

BINNENSTADSBAROMETER VOORBEELD BINNENSTAD

ONTWIKKELING IN BEELD

Colofon

Binnenstad
Voorbeeld

Datum
April 2020

Platform Binnenstadsmanagement
Boscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 85 05 99
E platform@binnenstadsmanagement.org
www.binnenstadsmanagement.org
www.debestebinnenstad.nl

Inhoudsopgave

1 Binnenstadsbarometer	3		
1.1 Inleiding	3		
1.1.1 Doelstelling Binnenstadsbarometer	3		
1.2 Opbouw Binnenstadsbarometer	3		
1.2.1 Thema's	3		
1.2.2 Indicator	4		
1.2.3 Bepaling scores	4		
1.3 Uitwerking Binnenstadsbarometer	4		
1.3.1 Verdiepingsslag	4		
1.3.2 Opbouw rapportage	4		
1.3.3 Afbakening binnenstad	5		
2 Visie naar doelstellingen	6		
2.1 Inleiding	6		
2.2 Visie	6		
2.3 Doelstellingen	6		
2.3.1 Doelstelling 1	6		
2.3.2 Doelstelling 2	6		
2.3.3 Doelstelling 3	6		
2.3.4 Doelstelling 4	6		
2.3.5 Doelstelling 5	6		
2.3.6 Doelstelling 6	6		
3 Data Binnenstadsbarometer	7		
3.1 Inleiding	7		
3.2 Thema: Economie	8		
3.2.1 A1: Vastgoedwaarde	8		
3.2.2 A2: Bestedingspotentie	8		
3.2.3 A3: Werkgelegenheid	8		
3.2.4 A4: Investeringskracht	8		
3.2.5 A5: Vestigingsklimaat	8		
3.3 Thema: Veerkracht	10		
3.3.1 B1: Klimatologische duurzaamheid	10		
3.3.2 B2: Economische duurzaamheid	10		
		3.3.3 B3: Socio-culturele duurzaamheid	10
		3.4 Thema: Inclusiviteit	12
		3.4.1 C1: Demografische diversiteit	12
		3.4.2 C2: Socio-economische diversiteit	12
		3.4.3 C3: Bereikbaarheid	12
		3.4.4 C4: Ondersteunende voorzieningen	12
		3.4.5 C5: Veiligheid	12
		3.5 Thema: Identiteit	14
		3.4.6 D1: Pull-factoren	14
		3.4.7 D2: Evenementen	14
		3.4.8 D3: Herkenbare openbare ruimte	14
		3.4.9 D4: Marketing	14
		3.5 Thema: Levendigheid	16
		3.5.1 E1: Gemengd gebruik	16
		3.5.2 E2: Bezoekersattractiviteit	16
		3.5.3 E3: Bewonersdiversiteit	16
		3.5.4 E4: Doelgroepdiversiteit	16
		3.6 Thema: Governance	18
		3.6.1 F1: Organisatiegraad	18
		3.6.2 F2: Financiële verantwoordelijkheid	18
		3.6.3 F3: Beleidsvorming	18
		3.6.4 F4: Communicatie	18
		4 Conclusie	19
		4.1 Inleiding	19
		4.2 Resultaten	19
		5 Bijlage	20
		5.1 Toelichting	20

1 Binnenstadsbarometer

1.1 Inleiding

Elke dag wordt er in de binnensteden van Nederland gewerkt aan de versterking en professionalisering van de binnensteden. Maar hoe weet je of de projecten en activiteiten bijdragen aan de versterking van de binnenstad en of de binnenstad kan concurreren met de overige binnensteden in Nederland? Meten is daarbij het antwoord. De waarde van meten en dataverzameling is de afgelopen jaren sterk toegenomen en wordt ook in de toekomst steeds belangrijker.

Het Platform Binnenstadsmanagement heeft in samenwerking met Technische Universiteit Eindhoven en diverse dataleveranciers de Binnenstadsbarometer samengesteld. De Binnenstadsbarometer is voor leden van het Platform Binnenstadsmanagement online beschikbaar (www.debestebinnenstad.nl/barometer).

De Binnenstadsbarometer maakt aan de hand van verschillende databronnen inzichtelijk hoe een binnenstad zich in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld. Doordat in de monitor diverse thema's en databronnen worden gecombineerd, geeft de Binnenstadsbarometer een integraal beeld van de ontwikkeling van de binnenstad. In de monitor kan onderscheiden worden op welke thema's een binnenstad zich sterk heeft ontwikkeld en op welke thema's wat minder. Bovendien is het mogelijk om binnensteden onderling te vergelijken en te bekijken op welke thema's verschillen aanwezig zijn.

1.1.1 Doelstelling Binnenstadsbarometer

Door op een effectieve en doeltreffende wijze diverse databronnen te combineren, vormt de Binnenstadsbarometer een helder beeld van de ontwikkelingen in een binnenstad. De Binnenstadsbarometer is door het Platform Binnenstadsmanagement ontwikkeld in het kader van de Verkiezing Beste Binnenstad. De integrale monitor wordt ingezet om de beoordeling van binnensteden te professionaliseren.

De Binnenstadsbarometer is echter breder inzetbaar en biedt ook mogelijkheden voor binnensteden, gemeenten en centrummanagementorganisaties.

Vergelijkbaarheid tussen binnensteden

Met de Binnenstadsbarometer wilt het Platform Binnenstadsmanagement bijdragen aan de standaardisatie van indicatoren die inzetbaar zijn om de prestaties van de binnensteden te meten. De structuur van de barometer is gebaseerd op principes die bijdragen aan een hoogwaardige en vitale omgeving, om zo een leefbaar en duurzaam gebied voor de toekomst te waarborgen.

De Binnenstadsbarometer is ontwikkeld voor alle grote en middelgrote binnensteden van Nederland (leden van het Platform Binnenstadsmanagement). De resultaten worden gepresenteerd op een website waardoor iedere binnenstad zijn/haar binnenstad kan vergelijken met andere binnensteden. Op deze manier wordt inzichtelijk gemaakt op welk thema een binnenstad beter scoort en op welk thema een binnenstad kan leren van een andere stad.

Monitoring beleid en/of projecten

De Binnenstadsbarometer kan door binnensteden, gemeenten en centrummanagementorganisaties worden ingezet om de ontwikkeling in de binnenstad op themaniveau te volgen. De scores uit de Binnenstadsbarometer kunnen worden ingezet om de doeltreffendheid van beleid en/of projecten/acties te toetsen. De data uit de Binnenstadsbarometer wordt ieder jaar geactualiseerd en vormt op die manier een jaarlijks meetmoment voor de binnenstad.

1.2 Opbouw Binnenstadsbarometer

1.2.1 Thema's

De Binnenstadsbarometer is opgebouwd uit zes thema's die samen een integraal beeld vormen van de ontwikkeling van een binnenstad. De thema's vormen samen de middelste ring van de Binnenstadsbarometer. Aan de hand van kleuren is aangegeven hoe de binnenstad scoort per thema. Een groene kleur laat een positieve ontwikkeling zien, terwijl een rood/oranje kleur staat voor een negatieve ontwikkeling.

- **Economie:** De economische activiteiten in de binnenstad, en de toegevoegde waarde hiervan voor de verscheidenheid aan stakeholders.
- **Veerkracht:** De mate waarin een binnenstad, door een veelzijdigheid en hoge dichtheid van middelen, functies, en doelgroepen schokbestendig kan reageren op de effecten van economische, sociale, en klimatologische veranderingen.
- **Inclusiviteit:** Een inclusieve binnenstad waar deelname aan maatschappelijke activiteiten, diensten, cultuur, recreatie, entertainment, wonen, en werken, voor iedereen toegankelijk is. Een binnenstad voor iedereen en als doorsnede van de maatschappij.

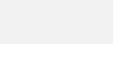
- **Identiteit:** De eigenheid van de binnenstad en de mate waarin deze eenduidig en herkenbaar wordt uitgedragen in georganiseerde activiteiten, bebouwde omgeving, en de branding van de binnenstad.
- **Governance:** De mate van effectiviteit en doeltreffendheid van de samenwerkings- en organisatiekracht tussen stakeholders van een binnenstad om in het beleid gestelde doelstellingen te behalen.
- **Levendigheid:** Een bruisende binnenstad die een brede variatie aan activiteiten biedt, die invulling geven aan de wensen van verschillende doelgroepen, met verschillende bezoekenredenen, op diverse tijdstippen op een dag en in een jaar.

1.2.2 Indicator

Voor de bepaling van de score van de zes thema's van de Binnenstadsbarometer worden verschillende indicatoren onderscheiden. Alle indicatoren vormen samen de buitenste ring van de barometer. De indicatoren zijn samengesteld uit meerdere datasets. De indicatoren zijn gewogen op basis van de mate waarin een indicator een verklarende factor is voor het thema. De wegingsfactoren zijn bepaald op basis van wetenschappelijk onderzoek en input van de jury van de Verkiezing Beste Binnenstad.

1.2.3 Bepaling scores

De kleuren van de barometer geven de ontwikkeling weer die de binnenstad de afgelopen periode heeft doorgemaakt. Hierbij worden de volgende richtlijnen toegepast.

	< -15%	= sterke afname
	-15% / - 5%	= afname
	-5% / +5%	= gelijk
	+5% / +15%	= toename
	> +15%	= sterke toename
		= geen data

1.3 Uitwerking Binnenstadsbarometer

1.3.1 Verdiepingsslag

De Binnenstadsbarometer geeft van iedere binnenstad op hoofdlijnen een beeld van de ontwikkelingen in de binnenstad, waarbij de verschillende thema's en indicatoren worden onderscheiden. Deze thema's en indicatoren geven u een globale indicatie op welke fronten uw binnenstad zich positief ontwikkelt en op welke wat minder.

Een verdiepingsslag van de thema's en indicatoren uit de Binnenstadsbarometer biedt u de mogelijkheid om deze toename of afname te specificeren. Wordt bijvoorbeeld een positieve ontwikkeling van de score vastgoedwaarde veroorzaakt door de ontwikkeling van de WOZ-waarde van woningen of de huurprijzen van retail, of is het een combina-

tie van beide? Deze uitwerking van de Binnenstadsbarometer maakt per binnenstad de ontwikkeling per dataset inzichtelijk. De verdiepingsslag van Binnenstadsbarometer wordt ingezet om de strategie voor de binnenstad te monitoren en te bepalen of gestelde ambities worden behaald.

1.3.2 Opbouw rapportage

Om de ontwikkeling van binnensteden te monitoren is deze uitwerking van de Binnenstadsbarometer opgedeeld in drie onderdelen:

1. Vertaling visie naar doelstellingen

Op basis van de visie voor de binnenstad worden de concrete doelstellingen geformuleerd. In overleg met de partijen uit de binnenstad wordt de bestaande visie vertaald naar concrete doelstellingen en de daaraan verbonden KPI's (Key performance indicators). De KPI's zijn verbonden aan de datasets die worden gebruikt in de Binnenstadsbarometer.

2. Data Binnenstadsbarometer

Vervolgens worden de ontwikkelingscijfers gepresenteerd per dataset uit de Binnenstadsbarometer. Op deze manier wordt inzichtelijk gemaakt hoe een binnenstad zich op diverse fronten heeft ontwikkeld in de afgelopen periode.

3. Conclusie

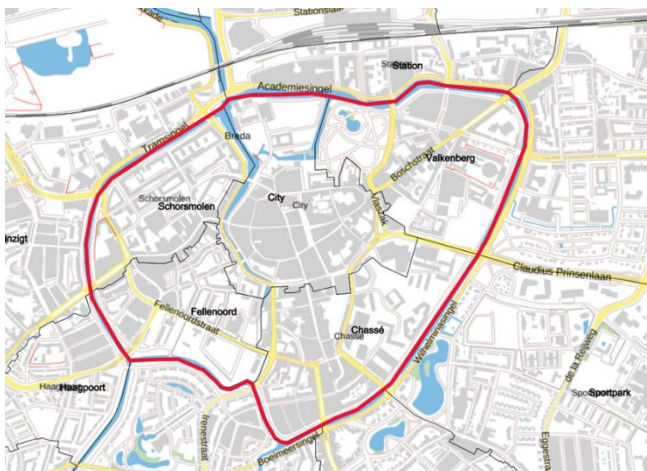
Op basis van de vooraf geformuleerde doelstellingen en KPI's wordt uiteindelijk bepaald of de gestelde ambities zijn behaald. In de conclusie wordt per doelstelling een terugkoppeling gegeven over de doorgemaakte ontwikkeling.

1.3.3 Afbakening binnenstad

De Binnenstadsbarometer is gebaseerd op de wijk- en buurtindeling van het CBS. Voor de afbakening van de binnenstad wordt dan ook bekeken welke buurten gezamenlijk het meest overeenkomen met de afbakening van de binnenstad zoals deze gehanteerd wordt in beleid.

In binnenstad X worden de volgende buurten gerekend tot de binnenstad:

- Buurt A
- Buurt B
- Buurt C
- Buurt D
- Buurt E

1.3.4 Benchmark

De gegevens uit de binnenstad worden vergeleken met de benchmark. De benchmark bestaat uit alle grote binnensteden in Nederland. De grote binnensteden vormen de steden met meer dan 550 publieksgerichte functies in de binnenstad (detailhandel, leisure en dienstverlening).

2 Visie naar doelstellingen

2.1 Inleiding

De visie voor de binnenstad wordt vertaald naar concrete doelstellingen en de daarbij horende KPI's. Op deze manier worden concrete meetpunten geformuleerd, waarbij aan de hand van de Binnenstadsbarometer het resultaat kan worden bepaald.

2.2 Visie

De binnenstad X heeft allereerst een belangrijke verzorgende functie voor haar eigen inwoners. De aantrekkelijke, compacte binnenstad biedt een uitgekiende balans tussen gemak en vermaak. De binnenstad vormt daarnaast een aantrekkelijke plek om te wonen, voor jong en oud. Door de optimale bereikbaarheid met het openbaar vervoer en fiets is de binnenstad voor iedereen toegankelijk.

2.3 Doelstellingen

De bovenstaande visie wordt vertaald naar verschillende doelstellingen en de daarbij horende KPI's.

2.3.1 Doelstelling 1

Versterken van de diversiteit van functies in de binnenstad X. De binnenstad vormt hierdoor een plaats waar je terecht kunt voor de dagelijkse boodschap maar ook voor niet-dagelijkse artikelen, diensten en leisure.

KPI:

- Ontwikkeling aanbod detailhandel
- Ontwikkeling aantal supermarkten
- Ontwikkeling aanbod leisure
- Ontwikkeling aanbod diensten

2.3.2 Doelstelling 2

Vergroten van het aantal bezoekers aan de binnenstad.

KPI:

- Ontwikkeling aantal bezoekers

2.3.3 Doelstelling 3

Verbeteren van de bereikbaarheid van de binnenstad met het openbaar vervoer en per fiets.

KPI:

- Ontwikkeling bereikbaarheid openbaar vervoer
- Ontwikkeling bereikbaarheid fiets

2.3.4 Doelstelling 4

Versterken van de culturele profilering van de binnenstad X.

KPI:

- Ontwikkeling culturele voorzieningen (musea, bioscopen, theaters, monumenten)

2.3.5 Doelstelling 5

Versterken van de woonfunctie van de binnenstad door te investeren in een aantrekkelijke woonomgeving, het stimuleren van transformatie naar woningen en het waarborgen van een divers woningaanbod.

KPI:

- Ontwikkeling diversiteit woningtypen
- Ontwikkeling diversiteit huur/koop
- Ontwikkeling diversiteit huishoudens

2.3.6 Doelstelling 6

Klimaatbestendigheid en duurzaamheid van de binnenstad vergroten.

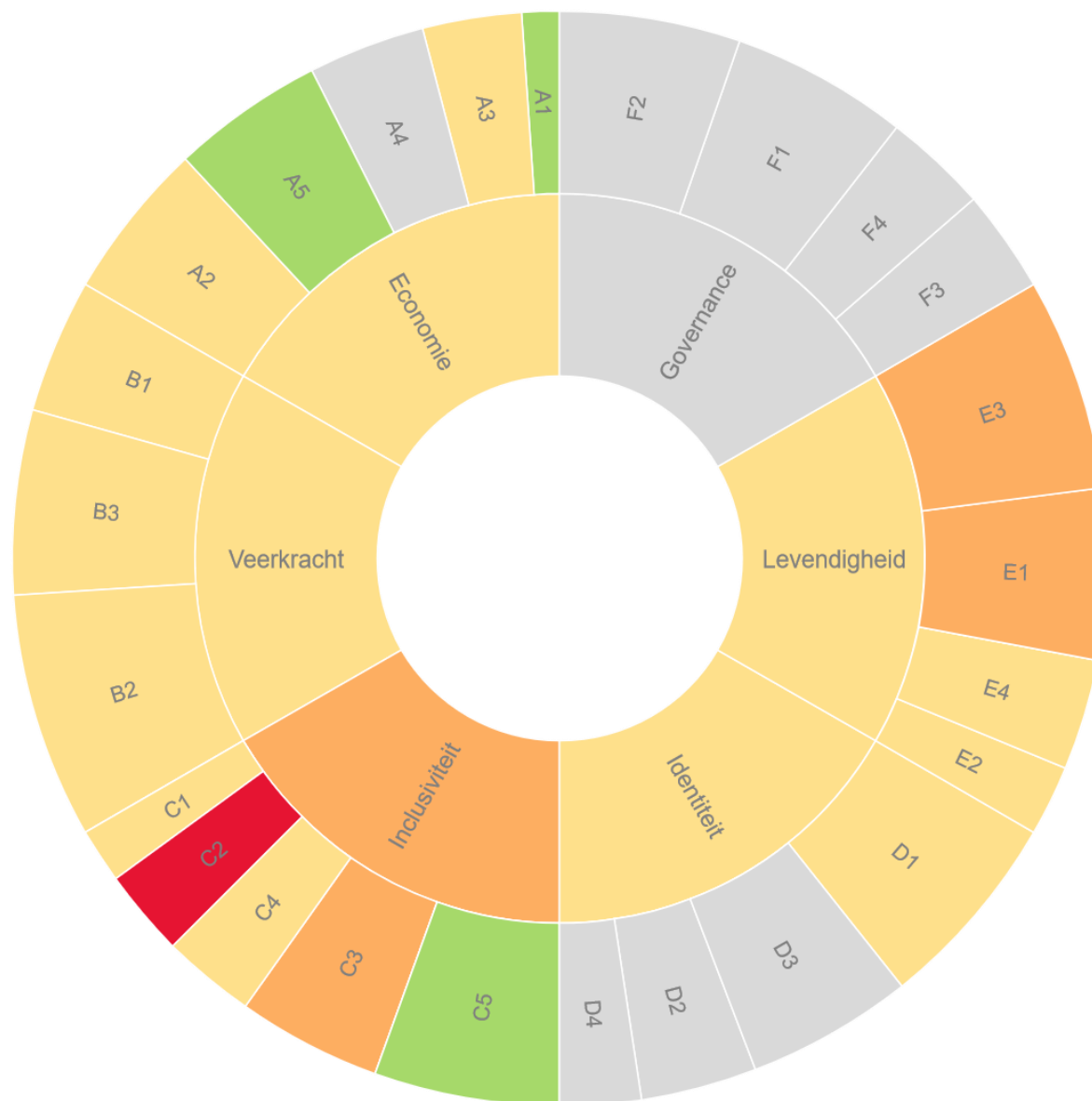
KPI:

- Ontwikkeling gasverbruik woningen
- Ontwikkeling elektriciteitsverbruik woningen
- Ontwikkeling energie labels
- Ontwikkeling CO₂-uitstoot

3 Data Binnenstadsbarometer

3.1 Inleiding

De gegevens worden getoond per thema uit de Binnenstadsbarometer. De getoonde ontwikkeling heeft betrekking over de periode 2015 tot en met 2019, tenzij anders aangegeven.

3.2 Thema: Economie

Definitie: De economische activiteiten in de binnenstad, en de **toegevoegde waarde** hiervan voor de stakeholders.

3.2.1 A1: Vastgoedwaarde

Definitie: De waarde van het onroerend goed, en de effecten hiervan op huurprijsspeil en vraagprijzen.

3.2.2 A2: Bestedingspotentie

Definitie: Bezoekersuitgaven in winkels, horeca en commerciële diensten in de binnenstad.

3.2.3 A3: Werkgelegenheid

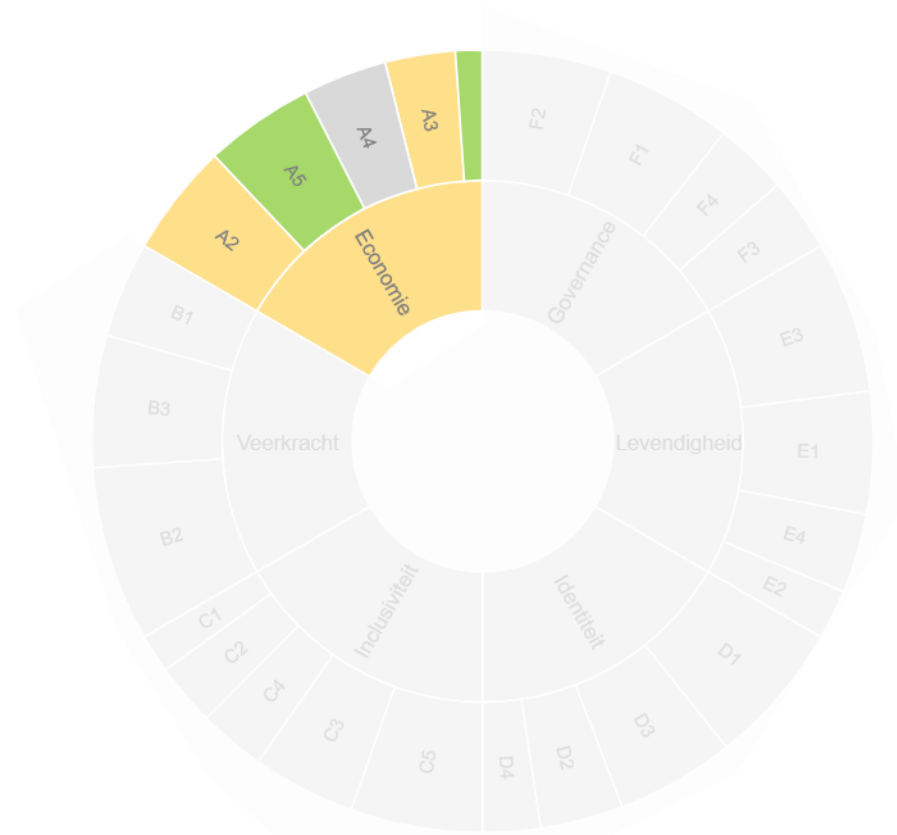
Definitie: De baankansen in de binnenstad, en van de bewoners in het gebied.

3.2.4 A4: Investeringskracht

Definitie: De mate waarin er vanuit overheden en marktpartijen financiële investeringen in de binnenstad gedaan worden.

3.2.5 A5: Vestigingsklimaat

Definitie: De aantrekkelijkheid van de binnenstad voor de vestiging- en 'overleefbaarheid' van (anchor)bedrijven c.q. trekkers.

	Datasets	Periode	Bron	Binnenstad	Benchmark
A1	Huurprijsniveau retail	2015 – 2019	Winkelalmanak	5,6%	18,1%
	WOZ-waarden woningen	2015-2018	CBS	15,4%	12,9%
A2	Aantal bezoekers	2017 – 2019	Mezuro	-2,0%	1,4%
A3	Inkomensontvangers	2015 – 2017	CBS	0,0%	1,7%
	Aantal actieven	2015 – 2017	CBS	5,3%	2,4%
	Diversiteit bedrijven*	2015 – 2019	KvK	7,1%	0,2%
	Aantal bedrijven	2015 – 2019	KvK	0,2%	5,1%
A4	Financiële betrokkenheid partijen		Enquête		
A5	Aanwezigheid trekkers	2015 – 2019	Locatus	-21,7%	20,1%
	Ontwikkeling detailhandel (vkp)	2015 – 2019	Locatus	-0,9%	5,4%
	Ontwikkeling detailhandel (wvo)	2015 – 2019	Locatus	-1,9%	2,5%
	Ontwikkeling leisure (vkp)	2015 – 2019	Locatus	6,1%	1,8%
	Ontwikkeling leisure (wvo)		Locatus		
	Ontwikkeling diensten (vkp)	2015 – 2019	Locatus	7,7%	3,3%
	Ontwikkeling diensten (wvo)		Locatus		
	Ontwikkeling leegstand (vkp)**	2015 – 2019	Locatus	18,7%	-5,2%
	Ontwikkeling leegstand (wvo)**	2015 – 2019	Locatus	16,6%	1,2%
	Weerbaarheid bedrijven	2015 – 2019	KvK	26,7%	88,2%

* Een positieve ontwikkeling betekent een toename van de diversiteit

** Een positieve score betekent een afname

3.3 Thema: Veerkracht

Definitie: De mate waarin een binnenstad, door een veelzijdigheid en hoge dichtheid van middelen, functies, en doelgroepen **schokbestendig** kan reageren op de effecten van economische, sociale, en ecologische veranderingen.

3.3.1 B1: Klimatologische duurzaamheid

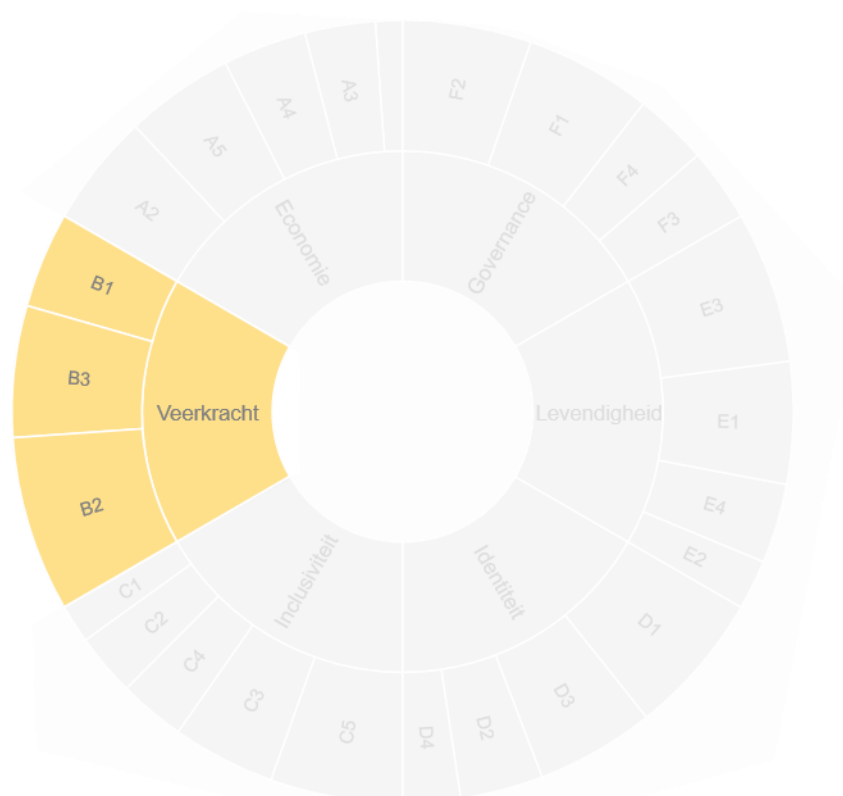
Definitie: De ontwikkeling van 'groene' maatregelen en toepassingen in onderwerpen als vervuiling, energie, afval en de bebouwde omgeving, waarin het klimaat centraal staat voor zowel huidige- als toekomstige generaties.

3.3.2 B2: Economische duurzaamheid

Definitie: De mate waarin een gezonde mix van functies aansluit op het verzorgingsgebied van nu en in de toekomst, waardoor een economische groei mogelijk blijft.

3.3.3 B3: Socio-culturele duurzaamheid

Definitie: De kracht van de gemeenschap om samen te werken en inspraak/invloed uit te oefenen op maatschappelijke onderwerpen; toekomstbestendigheid door saamhorigheid en stabiele posities van inwoners.

Datasets	Periode	Bron	Binnenstad	Benchmark
B1 Gasverbruik woningen*	2015 – 2017	CBS	3,6%	1,9%
Elektriciteitsverbruik woningen*	2015 – 2017	CBS	2,7%	3,8%
Energie label A	2016 – 2019	VNG	35,9%	41,3%
Recyclen afval per gemeente	2015 – 2018	CBS	2,1%	6,7%
Duurzaamheidsscore gemeente	2015 – 2018	VNG	2,1%	3,2%
CO2-uitstoot*	2015 – 2019	Klimaatmonitor	6,6%	7,0%
B2 Diversiteit functies**	2015 – 2019	Locatus	23,8%	10,6%
Filialisering	2015 – 2019	Locatus	-64,0%	58,8%
Leegstandspositie***	2015 – 2019	Locatus	52,1%	26,2%
B3 Opkomst verkiezingen		Google		
Huishoudens onder of rond sociaal minimum inkomen*	2015 – 2017	CBS	2,2%	3,7%
Personen met uitkering*	2015 - 2017	CBS	0,9%	1,1%

* Een positieve score betekent een afname

** Een positieve score betekent een toename van de diversiteit

*** Een positieve score betekent dat de binnenstad beter functioneert dan het landelijke gemiddelde

3.4 Thema: Inclusiviteit

Definitie: Een inclusieve binnenstad waar **deelname** aan maatschappelijke activiteiten, kansen, diensten, cultuur, recreatie, entertainment, wonen, en werken, **voor iedereen toegankelijk** is. De binnenstad als doorsnede van de maatschappij.

3.4.1 C1: Demografische diversiteit

Definitie: De verscheidenheid aan bewoners in een binnenstad.

3.4.2 C2: Socio-economische diversiteit

Definitie: De mogelijkheid voor verschillende doelgroepen met een variatie aan inkomens om in de binnenstad te wonen.

3.4.3 C3: Bereikbaarheid

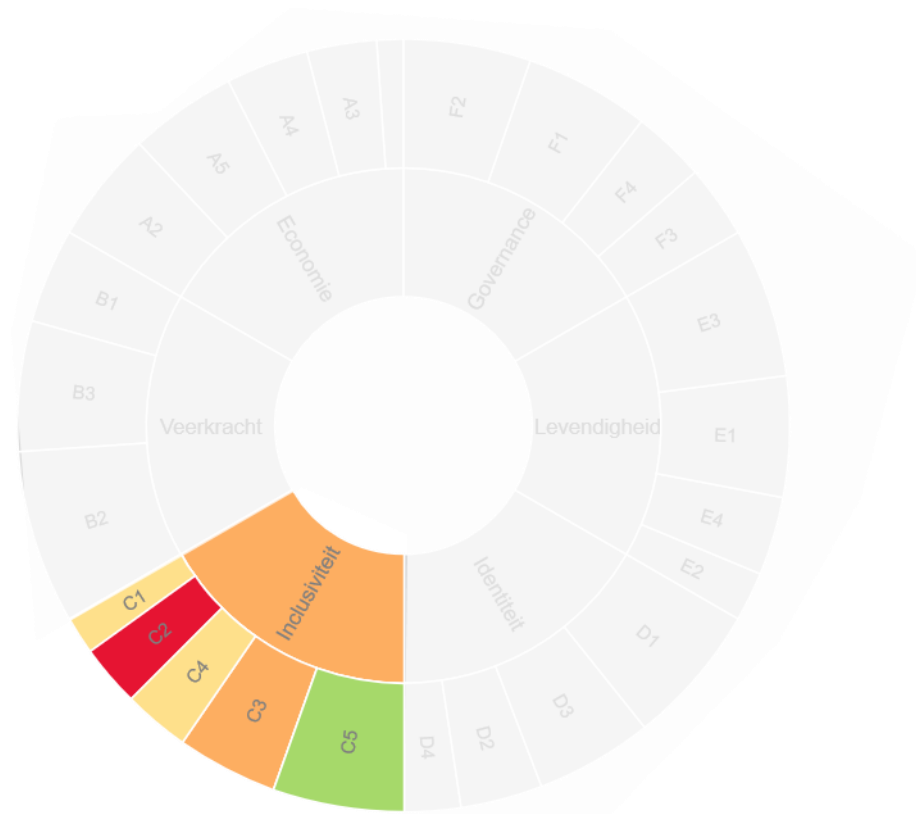
Definitie: De (multimodale) toegankelijkheid van het gebied.

3.4.4 C4: Ondersteunende voorzieningen

Definitie: Een passend aanbod aanvullende voorzieningen voor speciale doelgroepen, alsook de toegankelijkheid van basisfuncties voor bewoners van de binnenstad.

3.4.5 C5: Veiligheid

Definitie: De sociale veiligheid, uitgedrukt in aspecten als criminaliteit, verloedering, en overlast.

	Datasets	Periode	Bron	Binnenstad	Benchmark
C1	Diversiteit migratieachtergrond*	2015 – 2019	CBS	-9,6%	-15,6%
	Diversiteit leeftijdscategorieën*	2015 – 2019	CBS	2,3%	-6,7%
C2	Gemiddeld inkomen**	2015 – 2018	CBS	-300%	-28,4%
	Gemiddeld woningprijs**	2016 – 2018	CBS	42,3%	-5,0%
	Mix huur- en koopwoningen*	2015 – 2018	CBS	-7,7%	-38,1%
	Mix sociale- en private huur*	2015 – 2018	CBS	-57,4%	-29,4%
	Aandeel inwoners 40% laagste inkomens**	2015 – 2017	CBS	64,4%	35,4%
	Aandeel inkomens 20% hoogste inkomens**	2015 – 2017	CBS	87,0%	-148%
C3	Bereikbaarheid OV + fiets	2015 – 2019	Movares	-17,5%	-14,1%
	Bereikbaarheid OV + lopen	2015 – 2019	Movares	-2,4%	-1,1%
	Bereikbaarheid fiets	2015 – 2019	Movares	-1,6%	-0,1%
	Bereikbaarheid auto				
C4	Aantal supermarkten	2015 – 2019	Locatues	-22,7%	-7,3%
	Nabijheid supermarkten***	2016 – 2018	CBS	-0,3%	-1,0%
	Nabijheid kinderdagverblijf***	2015 – 2017	CBS	8,6%	1,3%
	Nabijheid onderwijs***	2015 – 2016	CBS	2,0%	-2,0%
	Nabijheid huisartsenpraktijk***	2015 – 2016	CBS	-7,2%	-0,2%
C5	Aantal diefstallen****	2015 – 2018	CBS	38,7%	18,0%
	Aantal vernielingen openbare orde****	2015 – 2018	CBS	14,3%	4,4%
	Aantal geweld- en seksuele misdrijven****	2015 – 2018	CBS	8,0%	19,6%
	Veiligheidsscore	2015 – 2018	Leefbarometer	-15,2%	-3,0%

- * Een positieve score betekent een toename van de diversiteit
 ** Een positieve score betekent dat de binnenstad beter functioneert dan het landelijke gemiddelde
 *** Een positieve score betekent dat de gemiddelde afstand is afgenomen
 **** Een positieve score betekent een afname

3.5 Thema: Identiteit

Definitie: De **eigenheid** van de binnenstad en de mate waarin deze eenduidig en **herkenbaar** wordt uitgedragen in georganiseerde activiteiten, bebouwde omgeving, en de **branding** van de binnenstad.

3.4.6 D1: Pull-factoren

Definitie: De aanwezigheid van functies met (boven-)regionale aantrekkingskracht.

3.4.7 D2: Evenementen

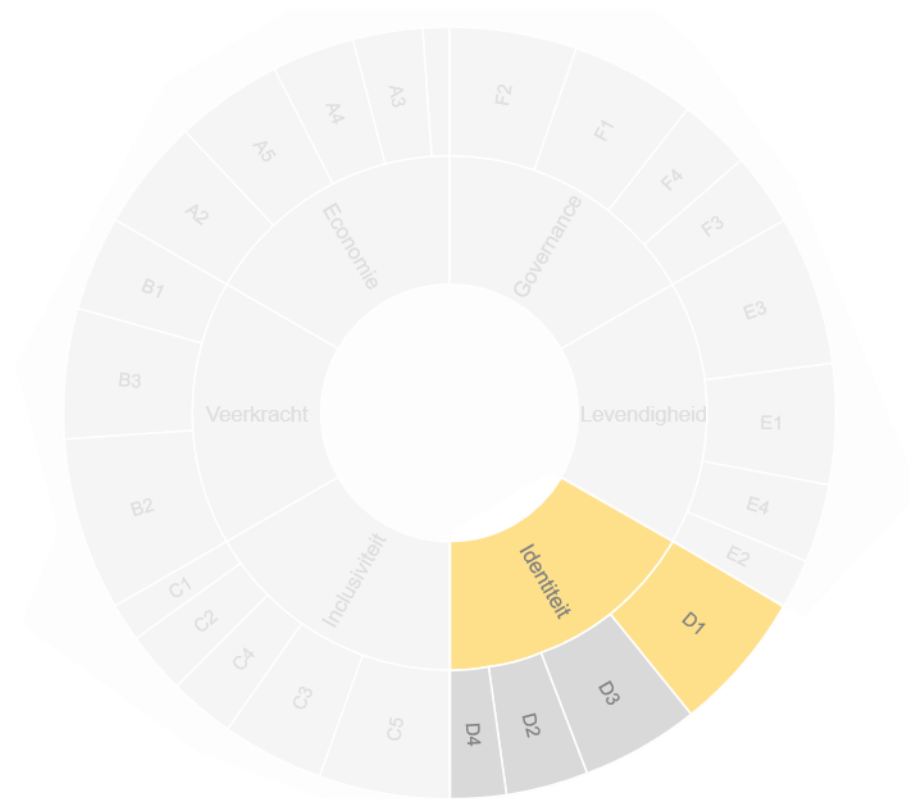
Definitie: De mate waarin de georganiseerde evenementen verschillende doelgroepen aantrekken en de (binnen)stad op de kaart zetten.

3.4.8 D3: Herkenbare openbare ruimte

Definitie: De eigenheid en herkenbaarheid van de openbare ruimte en bebouwing in de binnenstad.

3.4.9 D4: Marketing

Definitie: De aanwezigheid, het bereik en de kwaliteit van de (on- en offline) citymarketing, en de aanwezigheid van één duidelijk uitgedragen profiel en/of meerdere profielen (per deelgebied).

	Datasets	Periode	Bron	Binnenstad	Benchmark
D1	Dagelijkse trekker	2015 – 2019	Locatus	51,0%	31,9%
	Retail trekkers	2015 – 2019	Locatus	-96,5%	-91,6%
	Leisure trekkers				
	Zelfstandige ondernemers	2015 – 2019	Locatus	17,4%	27,3%
	Monumentale horecagelegenheden		Monumenten- register		
	Musea	2015 – 2018	Adresdata	-10,0%	9,5%
	Bioscopen	2015 – 2018	Adresdata	-32,9%	-31,0%
	Theaters	2015 – 2018	Adresdata	0,0%	-7,5%
	Openbare monumenten	2015 – 2018	Monumenten- register		
	Hotels	2015 – 2018	Adresdata	18,4%	5,2%
D2	Herkenbare openbare ruimte				
D3	Evenementen				
E4	Marketing				

3.5 Thema: Levendigheid

Definitie: Een bruisende binnenstad die een brede **variatie** aan activiteiten biedt, die invulling geven aan de wensen van verschillende **doelgroepen**, met verschillende **bezoekredenen**, op diverse tijdstippen van de dag en in het jaar.

3.5.1 E1: Gemengd gebruik

Definitie: De diversiteit aan functies in de binnenstad.

3.5.2 E2: Bezoekersattractiviteit

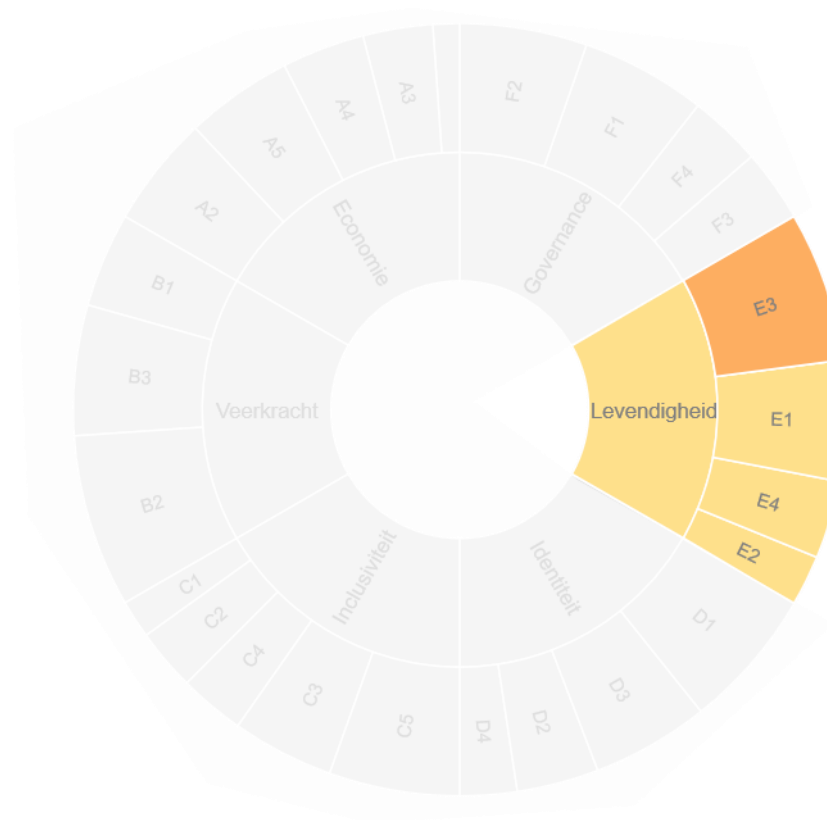
Definitie: De mate waarin het woningaanbod in de binnenstad kan voldoen aan de wensen die gesteld worden door een verscheidenheid aan (potentiele) bewoners.

3.5.3 E3: Bewonersdiversiteit

Definitie: De mate waarin de binnenstad bezoekers kan aantrekken en behouden in de vorm van aantal incidentele bezoekers, verblijfsduur en reistijd.

3.5.4 E4: Doelgroepdiversiteit

Definitie: De diversiteit aan aanbod voor een verscheidenheid aan gebruikers van de binnenstad.

	Datasets	Periode	Bron	Binnenstad	Benchmark
E1	Diversiteit functies*		BAG		
	Diversiteit huurprijzen retail	2015 – 2019	Winkelalmanak	15,4%	58,3%
	Diversiteit grootte winkelruimten*	2015 – 2019	Locatus	-16,6%	-14,8%
E2	Aantal bezoekers	2015 – 2019	Mezuro	-2,0%	1,4%
E3	Diversiteit woningtypen*	2015 – 2018	CBS	-14,9%	-4,9%
	Diversiteit huishoudens*	2015 – 2018	CBS	-4,7%	-3,3%
	Diversiteit huur/koop*	2015 – 2018	CBS	-4,4%	-19,3%
E4	Aantal studenten	2015 – 2018	DUO	8,7%	7,2%
	Aantal senioren	2015 – 2019	CBS	-7,3%	6,7%
	Aantal gezinnen	2015 – 2019	CBS	12,1%	3,3%

* Een positieve score betekent een toename van de diversiteit

3.6 Thema: Governance

Definitie: De mate van effectiviteit en doeltreffendheid van de **samenwerking**- en organisatiekracht tussen stakeholders van een binnenstad om in het **beleid** gestelde doelstellingen te bereiken.

3.6.1 F1: Organisatiegraad

Definitie: De betrokkenheid van de verschillende stakeholders bij de ontwikkeling van de binnenstad en de deelname van deze stakeholders aan de hieraan verbonden samenwerking.

3.6.2 F2: Financiële verantwoordelijkheid

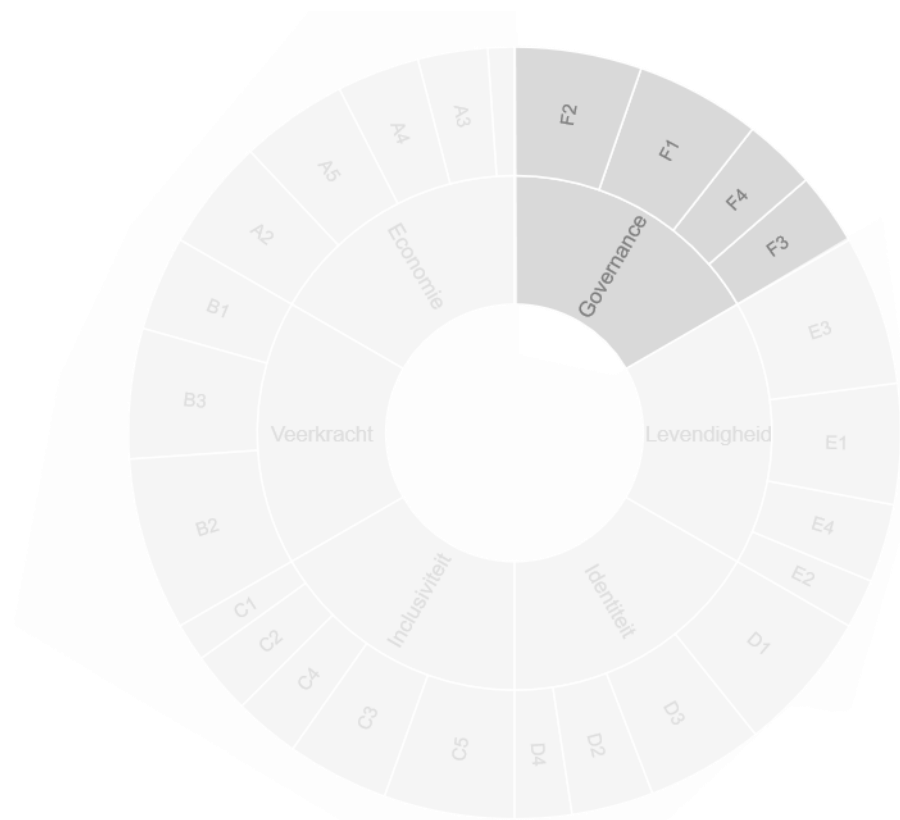
Definitie: De bereidwilligheid van de verschillende partijen uit de binnenstad om financieel bij te dragen aan de gezamenlijke ontwikkeling van de binnenstad.

3.6.3 F3: Beleidsvorming

Definitie: De aanwezigheid van actueel en gedragen beleid over de ontwikkeling van de binnenstad op verschillende thema's en de vertaling van deze beleidskaders naar de uitvoering.

3.6.4 F4: Communicatie

Definitie: De kwaliteit en het bereik van de informatie-uitwisseling tussen verschillende stakeholders uit de binnenstad.

	Datasets	Periode	Bron	Binnenstad	Benchmark
F1	Uitvoeringsorganisatie		Enquête		
	Diversiteit partijen		Enquête		
	Betrokkenheid partijen		Enquête		
F2	Financiële betrokkenheid		Enquête		
F3	Aanwezigheid beleid		Enquête		
	Uitvoeringsgericht beleid		Enquête		
F4	Communicatieplatform		Enquête		
	Betrokkenheid communicatie		Enquête		

4 Conclusie

4.1 Inleiding

Op basis van de resultaten uit de Binnenstadsbarometer wordt bekeken of de gestelde doelstellingen op basis van de visie voor de binnenstad worden behaald.

4.2 Resultaten

Doelstelling 1: Versterken van de diversiteit van functies in de binnenstad X. De binnenstad vormt hierdoor een plaats waar je terecht kunt voor de dagelijkse boodschap maar ook voor niet-dagelijkse artikelen, diensten en leisure.

In de binnenstad X is de detailhandelsfunctie in de afgelopen periode licht afgenomen, waaronder ook een sterke afname van het aantal supermarkten. Dit terwijl in de benchmark de detailhandel, zowel qua aantal verkooppunten en omvang winkelvloeroppervlak, is toegenomen. Ondanks de afname van het aandeel detailhandel heeft dit in de binnenstad X niet geleid tot een toename van de leegstand. De leegstand is in dezelfde periode ook afgenomen. Dit betekent dat de vrijgekomen detailhandel op een andere manier is ingevuld.

Het aantal verkooppunten leisure en dienstverlening zijn toegenomen in de binnenstad X, gemiddeld met zo'n 7%. Ook de benchmark wordt gekenmerkt door een lichte groei (gemiddeld 2,5%). In de binnenstad X heeft door de groei van dienstverlenende voorzieningen en leisure een diverse samenstelling gekregen.

Doelstelling 2: Vergroten van het aantal bezoekers aan de binnenstad

Het aantal bezoekers aan de binnenstad X is in de periode afgenomen met 2%. Dit in tegenstelling tot de benchmark. Gemiddeld zijn het aantal bezoekers in de grote binnensteden toegenomen met 1,4%.

Doelstelling 3: Verbeteren van de bereikbaarheid van de binnenstad met het openbaar vervoer en per fiets

De bereikbaarheid van de binnenstad met het openbaar vervoer, inclusief voor- en natransport is in de periode 2015 – 2019 afgenomen in de binnenstad X. Gemiddeld is de bereikbaarheid met het openbaar vervoer afgenomen met 10%. Dit betekent dat er in 2019 een kleiner gebied kan worden bereikt vanaf het middelpunt van de binnenstad dan in 2015. Dit geldt ook voor de benchmark. De bereikbaarheid met het openbaar vervoer is in de grote binnensteden afgenomen met gemiddeld 8%.

De bereikbaarheid van de binnenstad per fiets is ook iets afgenomen in de binnenstad X. Bij de benchmark is deze bereikbaarheid gelijk gebleven.

Doelstelling 4: Versterken van de culturele profilering van de binnenstad X

Het culturele aanbod in de binnenstad X is in de afgelopen periode afgenomen. Dit geldt voor het aantal musea en bioscopen. Het aantal theater is gelijk gebleven. Het aantal musea is in de binnenstad X afgenomen met 10%, terwijl de benchmark een toename laat zien van circa 10%. De afname van het aantal bioscopen is in de benchmark en in de binnenstad X ongeveer gelijk en bedraagt circa 30%. Het aantal theaters is in de grote binnensteden gemiddeld afgenomen met 8%.

Doelstelling 5: Versterken van de woonfunctie van de binnenstad door te investeren in een aantrekkelijke woonomgeving, het stimuleren van transformatie naar woningen en het waarborgen van een divers woningaanbod

De diversiteit van het woningaanbod in de binnenstad X is de afgelopen periode afgenomen in plaats van toegenomen. De diversiteit van woningtypen is afgenomen en de balans tussen huur- en koopwoningen is verslechterd. De diversiteit van huishoudens is ook afgenomen in de binnenstad. Dit beeld komt overeen met de benchmark. Ook in de grote binnensteden is de diversiteit van het woningaanbod en huishoudens afgenomen. Hierbij is de afname in binnenstad X groter dan in de benchmark. De balans tussen huur- en koopwoningen is in de benchmark vele malen sterker afgenomen dan in binnenstad X.

Doelstelling 6: Klimaatbestendigheid en duurzaamheid van de binnenstad vergroten

De klimaatbestendigheid en duurzaamheid heeft zich positief ontwikkeld in de afgelopen periode. Het gas- en elektraverbruik is licht afgenomen. Dit geldt ook voor de hoeveelheid CO₂ die gemiddeld in de gehele gemeente wordt uitgestoten. Het aantal woningen met een energielabel A is sterk toegenomen in de binnenstad X, namelijk met ruim 35%. De groei is overeenkomstig met de benchmark.

5 Bijlage

5.1 Toelichting

Economie	
Huurprijsniveau Retail	Gemiddelde huurprijs retailruimten per m ²
WOZ-waarden woningen	Gemiddelde WOZ-waarde van een woning in de binnenstad
Aantal bezoekers	Aantal unieke incidentele bezoekers per maand <i>Bezoekers zijn gedefinieerd als unieke bezoekers met een minimale verblijfsduur van 30 minuten in het gebied die niet woonachtig zijn in dat gebied. Opgemerkt moet worden dat het gehanteerde gebied waar de informatie op betrekking heeft niet altijd goed aansluit op de afbakening van de binnenstad</i>
Inkomensontvangers	Aantal personen wonend in de binnenstad met een inkomen
Actieven	Aandeel werkenden van inwoners uit de binnenstad tussen 15-75 jaar
Diversiteit bedrijven	Maximale verschil tussen het procentuele aandeel van de meest vertegenwoordigde bedrijfscategorie (SBI) en minst vertegenwoordigde bedrijfscategorie in de binnenstad. Een toename van het maximale verschil betekent dat één bedrijfscategorie domineert (sterk vertegenwoordigd is) en de diversiteit afneemt. Een positieve score betekent een toename van diversiteit van bedrijfscategorieën (bedrijfscategorieën zijn in dezelfde mate vertegenwoordigd in de binnenstad).
Aantal bedrijven	Aantal bedrijven per inwoners in de binnenstad
Aanwezigheid trekkers	Aantal formules groter dan 1.600 m ² vwo per hectare
Ontwikkeling detailhandel (vkp)	Aantal verkooppunten detailhandel per hectare
Ontwikkeling detailhandel (wvo)	Omvang winkelvloeroppervlak detailhandel per hectare
Ontwikkeling leisure (vkp)	Aantal verkooppunten leisure per hectare

Economie	
Ontwikkeling leisure (wvo)	Omvang winkelvloeroppervlak leisure per hectare
Ontwikkeling diensten (vkp)	Aantal verkooppunten diensten per hectare
Ontwikkeling diensten (wvo)	Omvang winkelvloeroppervlak diensten per hectare
Ontwikkeling leegstand (vkp)	Percentage leegstaande verkooppunten ten aanzien van het totaal aantal verkooppunten (diensten, leisure en detailhandel). Een positieve score betekent dat de leegstand is afgenomen.
Ontwikkeling leegstand (wvo)	Percentage leegstaand winkelvloeroppervlak ten aanzien van het totaal winkelvloeroppervlak (diensten, leisure en detailhandel). Een positieve score betekent dat de leegstand is afgenomen.
Weerbaarheid bedrijven	Aandeel van het aantal gevestigde bedrijven min het aantal gestopte bedrijven per jaar, ten opzichte van het totaal aantal bedrijven in de binnenstad.

Veerkracht	
Gasverbruik	Gemiddelde gebruik gas per woning in de binnenstad per jaar. Een positieve score betekent een afname van het gemiddelde gebruik aan gas.
Elektriciteitsverbruik	Gemiddelde gebruik elektriciteit per woning in de binnenstad per jaar. Een positieve score betekent een afname van het gemiddelde gebruik aan elektriciteit.
Energielabel A (%)	Aandeel woningen met energielabel A ten opzichte van totaal aantal woningen.
Recycled afval	Hoeveel van het afval per gemeente dat gerecycled wordt.
Duurzaamheidsscore	Score duurzaamheid per gemeente
CO ₂ -uitstoot	Hoeveelheid CO ₂ er door de gebouwde omgeving in de gemeenten wordt uitgestoten. Een positieve score betekent een afname van de hoeveelheid CO₂-uitstoot.
Diversiteit functies	Maximale verschil tussen het procentuele aandeel van de meest vertegenwoordigde functie (detailhandel, leisure of diensten) en de minst vertegenwoordigde functie. Een toename van het maximale verschil betekent dat één functie domineert (sterk vertegenwoordigd)

Veerkracht	
	is) en de diversiteit afneemt. Een positieve score betekent een toename van diversiteit (functies zijn in dezelfde mate vertegenwoordigd in de binnenstad).
Filialisering	Aandeel filiaalbedrijven ten opzichte van het totaal aantal verkooppunten.
Leegstand	Verschil van het leegstandspercentage (verkooppunten) van de binnenstad ten opzichte van het landelijke leegstandspercentage. Een positieve score betekent dat het landelijke leegstandspercentage hoger ligt dan in de binnenstad en dat de binnenstad beter functioneert dan het landelijke gemiddelde.
Opkomst verkiezingen	Gemiddelde opkomst gemeentelijke verkiezingen per gemeente
Huishoudens onder of rond sociaal minimum inkomen	Aantal huishoudens onder of rond sociaal minimum inkomen ten opzichte van het totaal aantal inwoners in de binnenstad. Een positieve score betekent dat het aantal inwoners onder of rond het sociaal minimum inkomen is afgenomen.
Personen met uitkering	Aantal personen met bijstand, AO, WW, AOW ten opzichte van het totaal aantal inwoners in de binnenstad. Een positieve score betekent dat het aantal inwoners met bijstand, AO, WW, AOW is afgenomen.

Inclusiviteit	
Migratieachtergrond	Maximale verschil tussen het procentuele aandeel van de meest vertegenwoordigde bevolkingsgroep (wel/geen migratieachtergrond) en de minst vertegenwoordigde bevolkingsgroep in de binnenstad. Een toename van het maximale verschil betekent dat een bevolkingsgroep domineert (sterk vertegenwoordigd is) en de diversiteit afneemt. Een positieve score betekent een toename van diversiteit (bevolkingsgroepen zijn in dezelfde mate vertegenwoordigd in de binnenstad).

Inclusiviteit	
Leeftijdscategorieën	Maximale verschil tussen het procentuele aandeel van de meest vertegenwoordigde leeftijdscategorie en de minst vertegenwoordigde leeftijdscategorie in de binnenstad. Een toename van het maximale verschil betekent dat een leeftijdscategorie domineert (sterk vertegenwoordigd is) en de diversiteit afneemt. Een positieve score betekent een toename van diversiteit (leeftijdscategorieën zijn in dezelfde mate vertegenwoordigd in de binnenstad).
Gemiddeld inkomen	Gemiddelde inkomen per inwoner in de binnenstad ten opzichte van landelijk gemiddelde. Een positieve score betekent dat het inkomensniveau in de binnenstad ongeveer gelijk is met het landelijke gemiddelde. Een grotere afwijking van het landelijk gemiddelde wordt negatief beoordeeld.
Gemiddelde woningprijs	De gemiddelde WOZ-waarde in de binnenstad ten opzichte van landelijk gemiddelde. Een positieve score betekent dat de WOZ-waarde in de binnenstad ongeveer gelijk is met het landelijke gemiddelde. Een grotere afwijking van het landelijk gemiddelde wordt negatief beoordeeld.
Mix huur- en koopwoningen	Procentuele verschil tussen het aandeel huurwoningen en koopwoningen in de binnenstad. Een toename van het verschil betekent dat een van beide domineert (sterk vertegenwoordigd is) en de mix tussen huur en koop afneemt. Een positieve score betekent dat zowel huur- als koopwoningen in dezelfde mate vertegenwoordigd zijn in de binnenstad.

Inclusiviteit	
Mix sociale- en private huur	Procentuele verschil tussen het aandeel sociale huurwoningen en private huurwoningen in de binnenstad. Een toename van het verschil betekent dat een van beide domineert (sterk vertegenwoordigd is) en de mix tussen sociale huur- en private huurwoningen afneemt. Een positieve score betekent dat zowel sociale huur- als private huurwoningen in dezelfde mate vertegenwoordigd zijn in de binnenstad.
40% laagste inkomens	Afwijking van het aandeel huishoudens dat behoort tot 40% laagste inkomens ten opzichte van het landelijk gemiddelde (40%). Een positieve score betekent dat het aandeel huishoudens dat behoort tot 40% laagste inkomens overeenkomt met het landelijke gemiddelde. Een grotere afwijking van het landelijke gemiddelde wordt negatief beoordeeld.
20% hoogste inkomens	Afwijking van het aandeel huishoudens dat behoort tot 20% hoogste inkomens ten opzichte van het landelijk gemiddelde (20%). Een positieve score betekent dat het aandeel huishoudens dat behoort tot 20% hoogste inkomens overeenkomt met het landelijke gemiddelde. Een grotere afwijking van het landelijke gemiddelde wordt negatief beoordeeld.
Bereikbaarheid OV + fiets	Aantal inwoners dat wordt bereikt binnen 45 minuten met het openbaar vervoer in combinatie met eventueel voor- en natransport met de fiets, vanaf het middelpunt van de binnenstad.
Bereikbaarheid OV + lopen	Aantal inwoners dat wordt bereikt binnen 45 minuten met het openbaar vervoer in combinatie met eventueel voor- en natransport te voet, vanaf het middelpunt van de binnenstad.
Bereikbaarheid fiets	Aantal inwoners dat wordt bereikt binnen 30 minuten fietsen vanaf het middelpunt van de binnenstad.
Bereikbaarheid auto	Aantal inwoners dat wordt bereikt binnen 45 minuten autorijden vanaf het middelpunt van de binnenstad.
Aantal supermarkten	Aantal supermarkten in de binnenstad per inwoner van de binnenstad

Inclusiviteit	
Nabijheid supermarkt	Gemiddelde afstand tot een supermarkt. Een positieve score betekent dat de afstand tot een supermarkt is afgenomen.
Nabijheid kinderdagverblijf	Gemiddelde afstand tot een kinderdagverblijf. Een positieve score betekent dat de afstand tot een kinderdagverblijf is afgenomen.
Nabijheid onderwijs	Gemiddelde afstand tot onderwijs. Een positieve score betekent dat de afstand tot onderwijs is afgenomen.
Nabijheid huisartsenpraktijk	Gemiddelde afstand tot een huisartsenpraktijk. Een positieve score betekent dat de afstand tot een huisartsenpraktijk is afgenomen.
Diefstallen	Aantal diefstallen per 1.000 inwoners in de binnenstad. Een positieve score betekent een afname van het aantal diefstallen.
Vernielingen openbare orde	Aantal vernielingen en verstoringen van de openbare orde per 1.000 inwoners in de binnenstad. Een positieve score betekent een afname van het aantal vernielingen en verstoringen van de openbare orde.
Geweld/seksuele misdrijven	Aantal geweld- en seksuele misdrijven per 1.000 inwoners in de binnenstad. Een positieve score betekent een afname van het aantal geweld- en seksuele misdrijven.
Veiligheidsscore	Score veiligheid uit de Leefbarometer

Identiteit	
Dagelijkse trekkers	Aantal supermarkten in de binnenstad per hectare
Retail trekkers	Aantal formules groter dan 1.600 m² vvo per hectare
Zelfstandige ondernemers	Aandeel zelfstandige ondernemers ten opzichte van het totaal aantal winkelpanden (detailhandel, leisure en diensten)
Monumentale horeca	Aantal monumentale horecagelegenheden in de binnenstad per hectare
Musea	Aantal musea in de binnenstad per hectare
Bioscopen	Aantal bioscopen in de binnenstad per hectare
Theaters	Aantal theaters in de binnenstad per hectare
Openbare monumenten	Aantal openbare monumenten in de binnenstad per hectare
Aantal rijksmonumenten	Aantal rijksmonumenten in de binnenstad per hectare

Levendigheid	
Aantal bezoekers	Aantal unieke bezoekers per maand <i>Bezoekers zijn gedefinieerd als unieke bezoekers met een minimale verblijfsduur van 30 minuten in het gebied die niet woonachtig zijn in dat gebied. Opgemerkt moet worden dat het gehanteerde gebied waar de informatie op betrekking heeft niet altijd goed aansluit op de afbakening van de binnenstad</i>
Gemiddelde verblijfsduur	Gemiddelde verblijfsduur van unieke bezoekers aan de binnenstad
Aantal studenten	Aantal studenten in gemeente
Senioren	Aantal senioren in de binnenstad ten opzichte van totaal aantal inwoners
Gezinnen	Aantal gezinnen met kinderen in de binnenstad ten opzichte van totaal aantal huishoudens
Diversiteit functies	Maximale verschil tussen het procentuele aandeel van de meest vertegenwoordigde functie (wonen, kantoor, winkel, industrie, sport, cultuur etc.) en de minst vertegenwoordigde functie in de binnenstad. Een toename van het maximale verschil betekent dat een functie domineert (sterk vertegenwoordigd is) en de diversiteit afneemt. Een positieve score betekent een toename van diversiteit (functies zijn in dezelfde mate vertegenwoordigd in de binnenstad).
Diversiteit huurprijs retail	Verskil tussen de laagste en hoogste huurprijs voor retail in de binnenstad per vierkante meter. Een positieve score betekent dat de reikwijdte is toegenomen (meer diversiteit).
Diversiteit grootte winkel	Maximale verschil tussen het procentuele aandeel van de meest vertegenwoordigde wvo-klasse en de minst vertegenwoordigde wvo-klasse in de binnenstad. Een toename van het maximale verschil betekent dat een wvo-klasse domineert (sterk vertegenwoordigd is) en de diversiteit afneemt. Een positieve score betekent een toename van diversiteit (verschillende wvo-klassen zijn in dezelfde mate vertegenwoordigd in de binnenstad).

Levendigheid	
Diversiteit woningtypen	Procentuele verschil tussen het aandeel een- en meergezinswoningen in de binnenstad. Een toename van het verschil betekent dat een van beide domineert (sterk vertegenwoordigd is) en de mix tussen eengezinswoningen en meergezinswoningen afneemt. Een positieve score betekent dat zowel een- af meergezinswoningen in dezelfde mate vertegenwoordigd zijn in de binnenstad.
Diversiteit huishoudens	Maximale verschil tussen het procentuele aandeel van het meest vertegenwoordigde huishouden (gezinnen met kinderen, gezinnen zonder kinderen, alleenstaand etc.) en het minst vertegenwoordigde huishouden in de binnenstad. Een toename van het maximale verschil betekent dat een huishouden domineert (sterk vertegenwoordigd is) en de diversiteit afneemt. Een positieve score betekent een toename van diversiteit (verschillende type huishoudens zijn in dezelfde mate vertegenwoordigd in de binnenstad).
Diversiteit huur/koop	Procentuele verschil tussen het aandeel huurwoningen en koopwoningen in de binnenstad. Een toename van het verschil betekent dat een van beide domineert (sterk vertegenwoordigd is) en de mix tussen huur en koop afneemt. Een positieve score betekent dat zowel huur- als koopwoningen in dezelfde mate vertegenwoordigd zijn in de binnenstad.

